

SINTEZA OBSERVAȚIILOR

la proiectul deciziei președintelui Autorității Naționale pentru Reglementare în Comunicații și Tehnologia Informației privind adoptarea Condițiilor tehnice și comerciale de implementare a portabilității numerelor

Perioada de consultare pentru proiectul Deciziei președintelui Autorității Naționale pentru Reglementare în Comunicații și Tehnologia Informației privind adoptarea Condițiilor tehnice și comerciale de implementare a portabilității numerelor, publicat pe pagina de internet a ANRCTI la data de 5 februarie 2007, a expirat la data de 7 martie 2007.

Cadrul general de implementare a portabilității numerelor în România a fost stabilit prin Decizia președintelui ANRC nr. 144/2006 privind implementarea portabilității numerelor. În cadrul consultării publice aferente proiectului acestei decizii a fost subliniată importanța stabilirii unor detalii cu privire la procesul de portare și la rutarea apelurilor către numerele portate și s-a decis ca detaliile de implementare să fie discutate cu industria și să fie stabilite ulterior. Astfel, prin Decizia președintelui ANRC nr. 144/2006 s-a stabilit că elaborarea Condițiilor tehnice și comerciale de implementare a portabilității numerelor, denumite în continuare *condițiile tehnice și comerciale*, se va realiza de un grup de lucru format din reprezentanți ai furnizorilor de servicii de telefonie destinate publicului care sunt titulari de licențe de utilizare a resurselor de numerotație (LURN) și care au asignat abonaților numere din categoriile de resurse de numerotație portabile, precum și ai ANRCTI.

Grupul de lucru a elaborat condițiile tehnice și comerciale, document care stabilește un set de reguli ce trebuie respectate în vederea realizării procesului de portare și rutării apelurilor către numerele portate în mod armonizat, la nivel național.

Condițiile tehnice și comerciale au suscitat interesul furnizorilor de servicii de comunicații electronice destinate publicului, atât în faza de elaborare în cadrul activității grupului de lucru, cât și în faza de consultare publică. De asemenea, proiectul deciziei a prezentat interes și pentru utilizatorii finali.

Observațiile primite în cadrul procesului de consultare publică au vizat atât probleme cu caracter general, cât și probleme punctuale. Unele din observațiile transmise de către furnizori în cadrul procesului de consultare publică au fost dezbătute și în cadrul grupului de lucru, dar nu au întrunit consensul pentru a fi incluse în proiectul documentului. Alte observații semnaleză anumite omisiuni sau erori din documentul supus consultării.

În conformitate cu dispozițiile art. 50 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 79/2002 privind cadrul general de reglementare a comunicațiilor, aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr. 591/2002, cu modificările și completările ulterioare, ANRCTI are obligația de a publica, pe pagina de internet, un material de sinteză a observațiilor primite cu privire la proiectele deciziilor supuse consultării publice, în care va preciza și poziția sa față de aceste observații.

Observațiile primite în cadrul perioadei de consultare se referă, în principal, la următoarele aspecte:

I. Aspecte generale

1. Activitatea grupului de lucru

Majoritatea furnizorilor care au transmis observații apreciază favorabil activitatea grupului de lucru la elaborarea condițiilor tehnice și comerciale. În acest sens, se propune ca grupul de lucru să-și continue activitatea pentru a coordona implementarea portabilității numerelor.

Prin Decizia președintelui ANRC nr. 144/2006 se prevedea ca grupul de lucru constituit să monitorizeze implementarea portabilității numerelor după elaborarea condițiilor tehnice și comerciale.

2. Operarea bazei de date centralizate (BDC)

S-a transmis observația că proiectul de decizie nu menționează cum va fi gestionată și finanțată BDC. În acest sens, se consideră că furnizorii, împreună cu ANRCTI, trebuie să fie proprietarii BDC. De asemenea, având în vedere că realizarea BDC va fi finanțată din fonduri PHARE, se consideră că bugetul de operare al BDC și modalitatea de încasare a veniturilor care constituie sursele de finanțare ale acesteia trebuie stabilite înainte de sfârșitul anului 2007, în situația în care BDC va fi finanțată de furnizori. În final, se propune ca actualul grup de lucru să-și asume rolul de coordonare a activității de închiriere și supervizare pentru administrarea viitoare a BDC.

Un alt furnizor consideră necesară consultarea într-un mod transparent a tuturor celor implicați în procesul de portare în vederea stabilirii principiilor de împărțire a costurilor și a mecanismului de plată către OpBDC, în situația în care costurile de administrare, operare și întreținere a BDC vor fi suportate de către furnizorii de servicii de comunicații electronice.

În ceea ce privește implementarea, administrarea, operarea și întreținerea BDC, în proiect, au fost identificate două categorii de costuri:

a) costurile cu achiziționarea BDC și a echipamentelor necesare, cu instalarea și testarea acestora. Realizarea BDC va fi finanțată din fonduri PHARE. Având în vedere modalitatea de finanțare a realizării BDC, proprietarul acesteia va fi ANRCTI;

b) costurile cu administrarea, operarea și întreținerea BDC. Modul de finanțare a acestor costuri va fi stabilit de către ANRCTI în mod transparent odată cu desemnarea OpBDC.

3. Calendarul de implementare a portabilității

Câteva observații se referă la calendarul de implementare. Se propune astfel ca ANRCTI să stabilească, de comun acord cu furnizorii, un calendar de implementare care să conțină activități și termene transparente, dar mai ales rezonabile. Un alt furnizor consideră că aceste condiții tehnice și comerciale trebuie să cuprindă calendarul de implementare,

așa cum s-a discutat în cadrul ședințelor grupului de lucru și că acest calendar trebuie agreat înainte de adoptarea proiectului.

Cu privire la termenul de implementare a portabilității, se propune ca cele 9 luni, prevăzute de Decizia președintelui ANRC nr. 144/2006, să se calculeze de la data la care specificațiile tehnice ale BDC vor fi puse la dispoziția operatorilor, în timp ce în alte observații se consideră că stabilirea termenului de implementare a portabilității numerelor trebuie să se facă după desemnarea furnizorului BDC. S-a mai propus ca termenul de implementare să fie de 12 luni de la intrarea în vigoare a condițiilor tehnice și comerciale. Un alt furnizor precizează că la stabilirea termenului trebuie să fie luate în considerare data de implementare a BDC, data la care BDC este disponibilă pentru efectuarea testelor și perioada de efectuare a testelor inter-operatori (se consideră că durata testelor trebuie să fie de minimum 3 luni).

ANRCTI consideră că planul de implementare face parte din activitatea de monitorizare a implementării portabilității numerelor, activitate care revine, conform art. 23 alin. (1) din Decizia președintelui ANRC nr. 144/2006, grupului de lucru. Prin planul de implementare se vor stabili activitățile ce trebuie realizate atât de furnizorii de servicii de comunicații electronice, cât și de furnizorul BDC și ANRCTI, corelarea acestor activități și termenele de realizare, în vederea implementării portabilității numerelor în termenul prevăzut de Decizia președintelui ANRC nr. 144/2006. Pentru înlăturarea unor eventuale confuzii, în proiectul deciziei sintagma „calendarul de implementare” a fost înlocuită cu „termenul de implementare”.

Se propune ca specificațiile tehnice ce vor fi puse la dispoziție de către furnizorul BDC să facă parte integrantă din condițiile tehnice și comerciale.

Specificațiile tehnice ale furnizorului BDC vor fi puse la dispoziția furnizorilor. Nu este posibilă includerea acestor specificații tehnice în condițiile tehnice și comerciale, aprobate prin decizie a președintelui ANRCTI, decât la un moment ulterior, în urma completării acestei decizii.

Având în vedere că pentru realizarea sistemelor IT proprii furnizorilor, necesare implementării portabilității numerelor, furnizorii vor organiza, la rândul lor, licitații, iar pentru realizarea acestor licitații au nevoie de specificațiile tehnice oferite de furnizorul BDC, acestea vor fi puse la dispoziția furnizorilor.

4. Stabilirea unui plan și a unei proceduri de testare

În acest sens se propune demararea discuțiilor pentru stabilirea coordonatelor de testare necesare implementării portabilității numerelor, atât pentru derularea proceselor administrative (portabilitate end-to-end), cât și pentru rutarea apelurilor către numerele portate (testare interoperabilitate). Este necesar ca testele să acopere cel puțin fiecare proces sau subproces administrativ și fiecare scenariu de rutare în parte, prevăzute în condițiile tehnice și comerciale.

ANRCTI este de acord că este necesară stabilirea unui plan de efectuare a testelor, acesta urmând a fi inclus în calendarul de implementare. De asemenea, în cadrul grupului de lucru va fi analizată și posibilitatea realizării unor proceduri de testare.

5. Alte aspecte generale

Se propune inițierea unor discuții cu instituțiile responsabile în domeniile siguranței naționale, apărării naționale și ordinii publice, astfel încât acestea să aibă acces la BDC și să poată lua toate măsurile necesare pentru realizarea activităților specifice, având în

vedere că Decizia președintelui ANRC nr. 144/2006 prevede că FD poate refuza o cerere de portare din motive de siguranță națională, apărare națională sau ordine publică.

Considerăm observația justificată și propunerea făcută urmează să rămână în atenția ANRCTI.

Se solicită introducerea unor motive suplimentare de refuz a unei cereri de portare de către FD, precum existența unor datorii ale abonatului către FD sau suspendarea furnizării serviciului prin intermediul numărului respectiv.

Având în vedere că aceste observații au fost transmise și analizate și în cadrul procedurii de consultare publică pentru Decizia președintelui ANRC nr.144/2006, considerăm că nu mai este necesară analizarea acestora.

II. Aspecte punctuale

1. Cererea de portare și cererea de anulare a portării

Se propune ca verificările efectuate de furnizorul acceptor (FA) la depunerea unei cereri de portare să fie diferențiate pentru abonații postpaid și prepaid. Verificările ce pot fi realizate de către FA trebuie clarificate.

Prevederile din proiect se referă la acele verificări pe care FA trebuie să le efectueze pentru a avea certitudinea că solicitantul portării unui număr este persoana îndreptățită să solicite portarea. Verificarea seriei cartelei SIM este prevăzută, iar încheierea unui nou contract cu abonatul este la latitudinea fiecărui furnizor în parte.

O altă observație se referă la forma stabilită pentru indicarea momentului portării. În proiect aceasta este de forma „an, lună, zi, oră”. Având în vedere că pe parcursul unei zile portarea poate avea loc în ferestre de portare diferite, propunem menținerea parametrului „ora”. Aceasta va fi ora 9 pentru ferestrele 9-13 și 9-14, ora 13 pentru fereastra 13-18 și ora 14 pentru fereastra, 14-18.

În ceea ce privește situațiile în care FD poate solicita copii ale cererii de portare, precizăm că acestea se vor aprecia de la caz la caz, spre exemplu atunci când există suspiciunea că persoana care a solicitat portarea nu este titulara contractului de servicii de telefonie.

S-a semnalat că există neconcordanțe între termenul limită până la care o cerere de portare poate fi anulată de către solicitantul portării și termenul stabilit prin Decizia președintelui ANRC nr. 144/2006. În acest proiect, termenul de 24 de ore era raportat la momentul inițial al intervalului de portare stabilit prin cererea de portare fie la momentul convenit pentru realizarea portării (Texp). S-a propus, în avantajul utilizatorilor finali, ca cererea de portare să poată fi anulată înainte cu 24 de ore de momentul convenit pentru realizarea portării.

Având în vedere consensul exprimat în cadrul grupului de lucru, termenul până la care cererea de portare poate fi anulată de către solicitant a fost stabilit la 24 ore înainte de momentul convenit pentru realizarea portării, iar în cadrul proiectului de decizie s-au eliminat neconcordanțele semnalate.

Având în vedere că art. 9 alin. (2) din Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr. 144/2006 prevedea că cererea de portare a numărului nu poate fi revocată după transmiterea de către furnizorul donor a răspunsului de acceptare a cererii de portare către operatorul bazei de date centralizate, aceste prevederi vor fi modificate.

Referitor la cererea de portare, un furnizor solicită ca în situația în care procesul de portare este stopat din motive independente de voința abonatului, să nu mai fie necesară depunerea unei noi cereri de portare.

În momentul în care un solicitant completează o cerere de portare stabilește de comun acord cu furnizorul acceptor un interval de portare de 3 zile. Dacă portarea nu se realizează în intervalul convenit, FA poate stabili, în cadrul procedurii proprii de depunere și de validare a cererii de portare, modalitatea de comunicare cu solicitantul. Dacă abonatul acceptă o altă dată de portare decât cea stabilită inițial, FA poate stabili și dacă este sau nu necesară completarea unui alt formular sau rămâne valabil formularul completat anterior.

O altă observație se referă la conținutul cererii de portare, respectiv al cererii de anulare a portării și se referă la introducerea codului de client, în locul numărului contractului de furnizare a serviciilor de telefonie. Observația a fost considerată justificată, iar rubrica corespunzătoare din cele două cereri a fost modificată.

2. Obligațiile furnizorilor cu privire la implementarea portabilității numerelor

Cerințele referitoare la interconectarea rețelelor în contextul implementării portabilității numerelor au generat multe discuții în cadrul grupului de lucru. În final, în proiectul deciziei s-au menținut acele cerințe care subliniază legătura dintre implementarea cu succes a portabilității numerelor și interconectarea rețelelor. Totuși, unele din observațiile primite au privit prevederile din proiect care se referă la acordurile de interconectare.

Se propune o reformulare a prevederii că, pentru a fi posibilă rutarea apelurilor către numerele portate, acordurile de interconectare între furnizori trebuie să fie încheiate înainte ca procesul de portare a numerelor să aibă loc, deoarece acordurile nu pot fi încheiate în termenul de realizare a portării de 10 zile lucrătoare. Aceste prevederi au fost clarificate. Totodată, nu sunt necesare prevederi suplimentare pentru a sublinia că, în lipsa acordurilor de interconectare, nu se poate realiza portare.

Au fost transmise și următoarele propuneri suplimentare cu privire la acordurile de interconectare între furnizori:

- a) S.C. Romtelecom S.A. să nu aibă obligația de a furniza servicii de tranzit pentru operatorii care nu au încheiat acorduri de interconectare;
- b) să fie stopate orice modificări ale acordurilor de interconectare între operatori, pe perioada în care se realizează testele cu privire la rutarea și facturarea apelurilor către numerele portate.

ANRCTI nu este de acord cu eliminarea interconectării prin tranzit, întrucât consideră că fiecare operator trebuie să aibă posibilitatea, în funcție de anumite criterii comerciale și tehnice, de a alege între interconectare directă și interconectarea indirectă. De altfel, în anumite condiții, ANRCTI a constatat că interconectarea indirectă poate fi mai eficientă decât interconectarea directă¹.

Mai mult, S.C. Romtelecom S.A. are obligația de a oferi servicii de interconectare în vederea tranzitului comutat, în conformitate cu prevederile Deciziei președintelui ANRC nr. 147/2002 privind principiile și condițiile ofertei de referință pentru interconectare cu rețeaua publică de telefonie, cu modificările și completările ulterioare.

¹ La data de 22 noiembrie 2005, S.C. Intersat S.R.L. a introdus la ANRCTI o sesizare împotriva S.C. RCS & RDS S.A., solicitând prin aceasta obligarea la negocierea și încheierea unui acord de interconectare. ANRCTI a stabilit că soluția tehnică va fi interconectarea indirectă, prin intermediul serviciului de interconectare în vederea tranzitului comutat oferit de S.C. Romtelecom S.A.

În ceea ce privește modificarea acordurilor de interconectare, conform Deciziei președintelui ANRC nr. 144/2006, operatorii au obligația de a modifica acordurile de interconectare astfel încât să fie posibilă implementarea portabilității numerelor în termen de 5 luni de la adoptarea condițiilor tehnice și comerciale. În ceea ce privește modificarea sau completarea acordurilor de interconectare în alte scopuri, ANRCTI nu poate limita dreptul operatorilor de rețele publice de comunicații electronice de a negocia și încheia acte adiționale.

3. Descrierea serviciului de portabilitate a numerelor

A. Numere geografice

S-a propus completarea alineatului referitor la forma numerelor geografice care se poartă. Astfel, pe lângă numerele geografice de forma 0ZABPQMCDU să fie adăugate numerele geografice scurte de forma 0ZAB9PQM, deoarece noul Plan național de numerotație (supus consultării publice în paralel) reflectă faptul că domeniile 0Z = 02 și 0Z = 03 vor avea în componență și numere geografice scurte care vor putea fi, la rândul lor, portate.

Pentru a reflecta modificările Planului național de numerotație, forma generală a numerelor geografice a fost eliminată din proiectul deciziei.

Semnaland că în Planul național de numerotație în vigoare domeniul 0Z = 03 poate conține atât numere geografice, cât și numere nongeografice, iar proiectul Planului național de numerotație include în domeniul 0Z = 03 atât numere geografice, cât și numere independente de locație, s-a propus includerea unei prevederi care să clarifice că portabilitatea numerelor geografice din domeniile 0Z = 02 și 0Z = 03 nu se referă și la numerele nongeografice (independente de locație) din domeniul 0Z = 03.

Conform prevederilor Deciziei președintelui ANRC nr. 144/2006, în urma portării nu se schimbă destinația numerelor prevăzută în Planul național de numerotație. Astfel, un număr geografic nu va putea fi portat decât ca un număr geografic.

În ceea ce privește numerele independente de locație, având în vedere că deja au fost alocate prin LURN astfel de numere pentru servicii de telefonie destinate publicului, aceste numere vor putea fi portate, pentru a nu discrimina abonații acestor tipuri de servicii. Condițiile tehnice și comerciale au fost completate în consecință.

Referitor la centralele digitale, centralele analogice și cele manuale care nu permit implementarea portabilității numerelor, în observațiile transmise se precizează că acestea vor fi înlocuite în 2 etape: prima etapă până în iunie 2008, iar cea de-a doua până în iunie 2009. În consecință, se propune ca portabilitatea numerelor geografice asignate punctelor terminale conectate în centralele menționate să poată fi oferită, corelat cu termenele menționate, și nu la termenul stabilit în proiect, respectiv la 1 ianuarie 2008. În conformitate cu prevederile Deciziei președintelui ANRC nr. 144/2006, S.C. Romtelecom S.A. avea obligația de a face modificările necesare pentru a permite implementarea portabilității la aceste centrale până la data de 1 ianuarie 2008. Implicit, acest termen va fi prelungit până la expirarea unui termen de 9 luni de la data intrării în vigoare a condițiilor tehnice și comerciale.

B. Numere nongeografice pentru servicii de telefonie mobilă

S-a propus eliminarea din proiect a referirilor la VPN, pentru a nu se induce ideea de portabilitate a serviciilor și nu a numerelor. Având în vedere că opțiunile de portare a numerelor pentru servicii de telefonie mobilă prevăzute în proiect, includ și numerele

asignate pentru servicii VPN, fără a fi necesară menționarea lor explicită, am considerat propunerea justificată, iar prevederile proiectului au fost modificate.

4. Metode și principii de rutare

Anumite observații se referă la posibilitatea utilizării de către furnizori a metodei de rutare Onward Routing (OR). Deși se consideră că metoda All Call Query (ACQ) este cea mai bună metodă pe termen lung pentru rutarea apelurilor către numerele portate, se propune ca metoda OR să poată fi folosită nu doar acolo unde există limitări tehnice, ci și acolo unde nu se justifică aplicarea metodei ACQ din punctul de vedere al costurilor. Metodele de rutare au fost stabilite prin Decizia președintelui ANRC nr. 144/2006 și nu considerăm necesară dezbaterea acestor prevederi.

Proiectul deciziei prevede că furnizorii trebuie să transmită ANRCTI o solicitare justificată în cazul în care intenționează să utilizeze metoda de rutare OR, în termen de 3 luni de la adoptarea deciziei sau cu cel puțin 2 luni înainte de începerea furnizării efective a serviciilor. Un furnizor consideră că nu este necesară transmiterea unei justificări către ANRCTI, fiind suficientă publicarea metodei de rutare pe pagina de internet proprie și a ANRCTI. Pe de altă parte se consideră însă că furnizorii care vor utiliza metoda OR trebuie să transmită o solicitare temeinic justificată și se propune ca termenul de transmitere să fie de o lună de la data intrării în vigoare a condițiilor tehnice și comerciale sau cel puțin 6 luni înainte de începerea furnizării efective a serviciilor. Furnizorul respectiv susține că pentru identificarea cazurilor particulare de decontare, în special pentru apelurile transmise prin tranzit de la un furnizor care utilizează metoda de rutare OR, este importantă cunoașterea metodei de rutare ce va fi utilizată de către furnizori.

Decizia președintelui ANRC nr. 144/2006 prevede că metoda OR poate fi utilizată în cazurile stabilite prin condițiile tehnice și comerciale. ANRCTI consideră că furnizorii care vor utiliza metoda OR trebuie să justifice din punct de vedere tehnic de ce utilizează această metodă, având în vedere că metoda generală de rutare este ACQ.

Cu privire la termenele de transmitere a acestor justificări, considerăm că furnizorii care au obținut deja LURN nu vor putea comunica și justifica ANRCTI metoda de rutare în termen de o lună. Totuși, pentru a asigura o perioadă mai mare pentru definirea, dezvoltarea și testarea soluțiilor de interconectare, propunem reducerea termenului de la 3 luni la 2 luni. Furnizorii care vor solicita LURN după data adoptării deciziei vor comunica metoda de rutare a apelurilor originare în rețelele proprii către numere portate odată cu solicitarea blocurilor de numere. Procedura de solicitare și emitere a LURN va fi modificată în acest sens.

Într-o observație se propune ca în proiectul de decizie să se prevadă posibilitatea ca în eventualitatea în care metoda de rutare ACQ nu se poate utiliza la un anumit moment, din rațiuni tehnice (defecțiune tehnică), să poată fi utilizată, în mod excepțional, metoda de rutare OR.

Observația a fost considerată justificată și având în vedere și propunerile exprimate în cadrul grupului de lucru, prevederile proiectului de decizie au fost modificate în acest sens.

Alte observații se referă la marcarea apelurilor către numerele geografice neportate, pentru care s-a făcut verificarea portabilității într-o bază de date operațională. În proiectul deciziei se prevede că marcarea va fi realizată dacă este posibil din punct de vedere tehnic. Prevederea din proiectul deciziei a ținut seama de dificultățile de marcarea a apelurilor către FA care vor utiliza mai multe numere de rutare, în situația în care un număr de rutare indică un comutator în rețeaua FA. În cadrul grupului de lucru a fost analizată situația

marcării traficului, dar nu au putut fi evaluate dificultățile de marcarea a apelurilor către furnizorii care au alocate numere de rutare la nivel de comutator și s-a optat pentru formularea din proiect. Dacă vor rezulta anumite dificultăți în urma implementării procesului de portare, ANRCTI va lua măsuri în acest sens.

5. Numerele de rutare

O observație se referă la semnificația numerelor de rutare și modul de alocare a acestora către furnizorii de rețele publice de comunicații electronice.

Structura numerelor de rutare și semnificația acestora au fost dezbătute în cadrul grupului de lucru, având în vedere constrângerile referitoare la tipul caracterelor (numerice sau alfanumerice) și numărul de digiți din care pot fi formate, constrângeri determinate de tehnologiile diferite utilizate de către rețelele de comunicații electronice și de faptul că numerele de rutare reprezintă resurse limitate. Soluția convenită a fost aceea ca numărul de rutare să conțină numai 5 digiți și să poată indica fie rețeaua FA, fie un comutator în rețeaua FA. În cazul în care numărul de rutare indică un comutator, unui furnizor i se pot aloca mai multe numere de rutare.

S.C. Romtelecom S.A. consideră că cele 100 de numere de rutare prevăzute pentru implementarea portabilității în rețeaua proprie nu sunt suficiente și solicită să existe posibilitatea alocării a 150 de numere de rutare.

Procedura de alocare a numerelor de rutare va fi stabilită printr-o decizie distinctă a președintelui ANRCTI. În situația în care un furnizor va solicita mai multe numere de rutare, acesta va trebui, la depunerea solicitării, să prezinte structura rețelei, pe baza căreia se va stabili necesarul de numere de rutare ce pot fi alocate furnizorului respectiv.

În consecință, ANRCTI a eliminat dispozițiile care se referă la numărul maxim de astfel de numere ce pot fi alocate unui furnizor. Pentru teste, ANRCTI va face disponibile anumite numere de rutare provizorii.

6. Implicațiile implementării portabilității numerelor asupra furnizării serviciilor prin intermediul numerelor portate

A. Acordurile de interconectare

O observație face referire la faptul că nu este necesar ca operatorii să aibă acorduri de interconectare cu operatorii internaționali pentru a primi un apel către un număr portat, așa cum este menționat în proiectul deciziei.

Pentru a nu induce ideea că obligațiile referitoare la rutarea apelurilor către numerele portate implică modificarea acordurilor de interconectare cu operatorii internaționali am considerat propunerea justificată.

Se propune reformularea dispozițiilor care prevăd că FA, la depunerea cererii de portare, va informa abonatul cu privire la anumite limitări privind disponibilitatea serviciilor (inclusiv SMS sau MMS), determinate de lipsa acordurilor de interconectare sau de roaming, în sensul că FA va avea obligația de a informa abonatul cu privire la propriile servicii oferite (inclusiv SMS, MMS sau roaming). Se argumentează că FA poate informa abonatul care se poartază în rețeaua sa doar cu privire la serviciile pe care le furnizează, dar nu poate informa abonatul cu privire la anumite limitări privind disponibilitatea serviciilor (inclusiv SMS sau MMS) determinate de lipsa acordurilor de interconectare sau de roaming, datorită faptului că FA nu cunoaște ce servicii a oferit FD.

Considerăm că observația este justificată iar prevederile deciziei au fost modificate în acest sens.

7. Marcarea traficului

Se solicită eliminarea sintagmei „interconectare indirectă” și introducerea unor prevederi din care să rezulte că inserarea indicativului de identificare a rețelei care originează apeluri are loc numai în cazul în care serviciile de tranzit sunt oferite de S.C. Romtelecom S.A.

Așa cum am precizat mai sus, interconectarea indirectă nu poate fi eliminată ca modalitate de interconectare între rețele. De asemenea, nu poate fi acceptată nici propunerea de a lega serviciile de marcarea de S.C. Romtelecom S.A. Acesta nu are obligația de a furniza astfel de servicii, ci se negociază comercial, de către părți.

8. Accesul necondiționat la bucla locală

S.C. Romtelecom S.A. a transmis mai multe observații cu privire la implicațiile procesului de portare asupra accesului necondiționat la bucla locală.

Astfel, se propune clarificarea prevederilor referitoare la corelarea procesului de acces la bucla locală cu procesul de portare în cazurile în care FA nu poate asigura serviciul pentru numărul portat decât prin intermediul buclei locale a S.C. Romtelecom S.A., iar serviciul de comunicații electronice în bandă largă pe bucla locală fie nu este oferit, fie este oferit tot de către FA. Se solicită ca cele două procese să aibă loc consecutiv, nu simultan.

În proiectul de decizie corelarea procesului de portare cu procesul de acces necondiționat la bucla locală este posibilă dacă sunt îndeplinite următoarele condiții: FA să aibă încheiat un contract de acces necondiționat la bucla locală cu S.C. Romtelecom S.A. și să aibă acces la repartitoarele la care sunt conectate buclele locale prin intermediul cărora urmează să se ofere servicii abonaților care solicită portarea. ANRCTI nu consideră că propunerea transmisă de S.C. Romtelecom S.A. aduce vreun element nou în corelarea proceselor de acces necondiționat la bucla locală și de portare față de cel existent în acest moment în proiect, atât în cazul accesului total, cât și a celui partajat. De aceea, considerăm că reformulările propuse nu se justifică.

În proiectul de decizie se permite portarea unui număr către un FA care nu poate asigura serviciul decât prin intermediul buclei locale a S.C. Romtelecom S.A., iar solicitantul beneficiază deja de servicii de comunicații electronice în bandă largă pe aceeași buclă de la un furnizor diferit de S.C. Romtelecom S.A. și diferit de FA. S.C. Romtelecom S.A. propune ca, în această situație, FA să nu poată solicita accesul la bucla locală corelat cu procesul de portare.

Considerăm că observația nu este justificată având în vedere faptul că, în conformitate cu art. 9 alin. (1) din Decizia președintelui ANRC nr. 1098/2004 privind principiile și condițiile ofertei de referință pentru accesul necondiționat la bucla locală, cu modificările și completările ulterioare, *„Operatorul va începe punerea la dispoziție a buclei sau subbuclei locale numai în cazul în care Beneficiarul are autorizarea scrisă, în acest sens, din partea abonatului căruia urmează să-i furnizeze serviciile de comunicații electronice.”* Prin urmare, atât timp cât FA a încheiat un acord de acces necondiționat la bucla locală cu S.C. Romtelecom S.A., are acces la repartitoarele la care sunt conectate buclele locale prin intermediul cărora urmează să se ofere servicii abonaților care solicită portarea și deține autorizarea scrisă din partea abonatului, va putea solicita S.C. Romtelecom S.A. accesul la bucla locală.

9. Calitatea serviciilor

În ceea ce privește prevederile referitoare la întârzierile ce pot apărea la stabilirea apelurilor către numerele portate, un furnizor propune ca toate prevederile să aibă caracter de recomandare.

Având în vedere că prevederile din proiect referitoare la calitatea serviciilor au fost concepute ca având caracter de recomandare, am considerat propunerea justificată.

10. Serviciile suplimentare

Se propune eliminarea dispozițiilor de excepție cu privire la portarea serviciilor suplimentare. Această propunere a fost acceptată, pentru a clarifica prevederile proiectului de decizie.

11. SMS

Se propune reformularea prevederilor cu privire la modul de furnizare a SMS în cazul numerelor portate, astfel încât să prezinte mai clar tipul semnalelor ce se transmit între rețele.

Am considerat că propunerea este justificată, iar prevederile din proiect au fost modificate astfel:

„Transmiterea unui mesaj scurt se realizează în doi pași, respectiv determinarea destinației (prin transmiterea mesajelor SRI_SM) și transmiterea propriu-zisă a mesajului scurt (prin intermediul mesajului FORWARD_SM).

Se disting următoarele situații:

a) în cazul mesajelor scurte originate la nivel național, rețeaua din care se originează mesajul trebuie să asigure rutarea mesajelor SRI_SM direct către rețeaua acceptoare;

b) în cazul mesajelor scurte originate la nivel internațional, în general, rețeaua din care se originează mesajul va ruta mesajele de semnalizare SRI_SM indirect, prin FDi, care va avea obligația de a redirecționa mesajul către rețeaua acceptoare.

FDi va insera numărul de rutare în câmpul CdPA la nivelul SCCP al mesajului de redirecționare a SRI_SM și, opțional, și în partea de MAP a aceluiași mesaj.

Dacă rețeaua presupus acceptoare nu deservește în fapt numărul adresat, aceasta are obligația de a insera în mesajul de răspuns (SRI_SM_ACK) un cod de eroare de tip „abonat inexistent”, pentru a se evita buclarea infinită între rețele și încărcarea inutilă a mecanismelor de retransmisie specifice SMSC-urilor.

Mesajul de semnalizare SRI_SM_ACK va fi transmis de către FA direct către rețeaua de origine, iar aceasta va transmite la rândul ei mesajul FORWARD_SM direct către FA sau către FV.”

12. Faza de validare a cererii de portare

Câteva observații se referă la modul de procesare a cererilor de portare care depășesc capacitatea zilnică de portare a unui FD. În proiectul de decizie se prevede ca BDC să stocheze mesajele CPF ce depășesc capacitatea de procesare pentru o zi într-o coadă de așteptare pentru încă o zi, iar cererile de portare ce depășesc capacitatea de portare pe două zile consecutive să fie respinse de BDC. Un furnizor propune prelucrarea cererilor de portare în ordinea „primul venit, primul servit”, iar alt furnizor solicită ca cererile de portare care depășesc capacitatea de procesare a unui FD și pentru ziua următoare să fie retransmise zilnic, până când va exista o zi cu capacitate de prelucrare suficientă. Numărul maxim de retransmiteri să fie de 20, iar termenul de retransmitere de

20 de zile, după care cererea să fie respinsă de către BDC din cauza depășirii repetate a capacității de procesare.

Algoritmul de procesare din proiectul de decizie este „primul venit, primul servit”, cu excepția cazurilor în care o cerere de portare este respinsă de BDC. Respingerea CPF pe motiv de depășire a capacității de procesare a FD a fost introdusă ca o situație de excepție. Dacă FD vor avea capacitatea de a procesa toate cererile, cu respectarea termenului de portare de 10 zile lucrătoare, această prevedere nu se aplică. În cadrul grupului de lucru, în lipsa unor date estimative referitoare la numărul abonaților care vor solicita portarea, s-a solicitat de către unii furnizori să nu se prevadă de la început o capacitate de procesare zilnică prea mare, urmând ca aceasta să poată crește treptat, în funcție de solicitările primite.

În situația în care o cerere este respinsă din cauza depășirii capacității de procesare a FD, nu va mai putea fi respectat termenul de portare, și nici intervalul de portare convenit cu solicitantul. Dacă solicitantul acceptă portarea la o dată ulterioară, poate fi utilizată aceeași cerere de portare a abonatului, dar se va iniția un nou proces de portare.

Totodată, se propune ca în situația în care FD respinge o cerere de portare în mesajul de respingere RCP să se transmită toate codurile de eroare dacă au fost identificate mai multe cauze de respingere.

Această observație a fost acceptată, iar prevederile proiectului au fost modificate în acest sens.

13. Faza de realizare a portării

În cadrul acestei faze, se propune eliminarea obligației FA de a verifica realizarea portării cap-cap înainte de a transmite mesajul RPA. Este evident că înainte de a considera că portarea a avut loc, este necesar să se realizeze o verificare cap-cap; în cadrul grupului de lucru a fost agreată această prevedere (În acest sens, considerăm că fiecare FA ar trebui să solicite numere de test de la FD.).

O altă observație se referă la realizarea portării în cazul cererilor corelate și se propune ca ultima acțiune din această fază să fie aplicabile setului de cereri corelate pentru care portarea parțială nu este acceptată, iar în cazul setului de cereri corelate pentru care portarea parțială este acceptată, mesajele IPN să fie luate în considerare separat pentru fiecare cerere.

Numărul cererilor dintr-un set de cereri corelate pentru care portarea parțială este acceptată se stabilește în faza de validare a setului de cereri corelate, realizarea portării făcându-se după aceea la fel, atât în cazul în care portarea parțială nu a fost acceptată, cât și în situația în care portarea parțială a fost acceptată.

14. Anularea cererii de portare la solicitarea FD

În cazul cererilor de portare pentru numere nongeografice asignate serviciilor de telefonie mobilă, se propune eliminarea posibilității FD de a solicita anularea cererii. În cadrul grupului de lucru s-a solicitat ca și FD să poată solicita anularea (oprirea) procesului de portare, iar proiectul de decizie reflectă cele convenite (în realitate anularea formulată de FD este similară unui proces de oprire a procesului de portare până ce FA va analiza cauza care a determinat această solicitare din partea FD și va decide modul de continuare a procesului de portare, prin transmiterea unei noi cereri de portare sau anularea cererii, eventual după consultarea solicitantului).

15. Procesul de deconectare a numărului portat

S-a solicitat prelungirea termenului în care FA are obligația să notifice FDi cu privire la eliberarea numărului portat, de la 5 la 30 de zile, pentru a se acoperi situațiile în care numărul este deconectat.

Termenul de 5 zile a fost stabilit prin Decizia președintelui ANRC nr. 144/2006 și este termenul în care FA notifică (informează) FDi cu privire la faptul că prin intermediul respectivului număr portat a încetat furnizarea serviciilor și că acest număr urmează să fie returnat FDi. Returnarea efectivă a numărului are loc după termenul T9 (60 zile) de la data încetării furnizării serviciilor, conform procedurilor stabilite în proiectul de decizie. De asemenea, precizăm că în cazul suspendării furnizării serviciului, nu încetează furnizarea serviciului la numărul respectiv.

O altă observație se referă la reformularea prevederii referitoare la obligația FA de a răspunde apelurilor originare către numărul portat deconectat pe perioada T9 (de carantină), astfel încât să se prevadă că furnizorul va transmite același mesaj pe care îl utilizează pentru toate numerele deconectate din rețeaua proprie.

Propunerea a fost considerată justificată, iar prevederile corespunzătoare din proiect au fost modificate astfel *„FA va contoriza intervalul T9 (perioada de carantină), perioadă în care are obligația de a răspunde apelurilor originare către numărul respectiv cu același mesaj pe care îl utilizează pentru toate numerele deconectate din rețeaua proprie.”*

16. Excepțiile aplicabile în procesul de portare

Un furnizor solicită clarificări referitoare la utilizarea în anumite mesaje a codului „18000” în locul numărului de rutare al FA.

În proiectul deciziei s-a propus ca acest cod să fie utilizat în anumite mesaje (CPF, RPA, AIR, MIR), în situația în care în urma unor procese de portare succesive un număr portat revine la FDi, devenind astfel număr neportat. Acest cod este utilizat numai în cazul proceselor administrative și nu este introdus ca număr de rutare în bazele de date operaționale ale furnizorilor. Utilizarea lui elimină necesitatea efectuării unor verificări suplimentare de către BDC și de fiecare furnizor pentru a decide dacă FA este FDi.

O altă observație se referă la situația în care, în faza de realizare a portării, procesul de portare nu poate fi finalizat deoarece se constată că serviciul nu este funcțional cap-cap. Cazul menționat poate să apară ca excepție când procesul de portare a fost declarat finalizat de către FD prin transmiterea mesajului RPD dar, din motive tehnice, nu poate fi finalizat. Proiectul prevede că responsabilitatea găsirii unei soluții pentru realizarea portării revine FA. În proiect sunt menționate câteva exemple de soluții. Printre acestea există și posibilitatea ca FD să poată relua furnizarea serviciului.

17. Termenele de realizare a proceselor administrative asociate implementării portabilității numerelor

S.C. Romtelecom S.A. consideră că, în cazul în care portarea este corelată cu accesul necondiționat la bucla locală, termenul maxim de 5 ore de nefuncționare nu va putea fi respectat și va trebui extins la 3 zile. Pentru o cerere de portare corelată cu accesul necondiționat la bucla locală, FA trebuie să se asigure că abonatul este de acord cu întreruperea serviciului pe o perioadă mai lungă.

Termenul de 3 zile de întrerupere a serviciului furnizat abonatului, în cazul derulării simultane a procesului de portare și a procesului de punere la dispoziție a accesului necondiționat la bucla locală este nefundamentat. Din calculațiile de cost pentru tarifele

serviciilor furnizate de S.C. Romtelecom S.A. cuprinse în Anexa 8 „Lista de tarife Romtelecom pentru servicii de acces” la Oferta de referință pentru accesul necondiționat la bucla locală (ORA), care cuprind și detalierea pe activitățile componente realizate în vederea furnizării fiecărui serviciu, precum și durata necesară efectuării fiecărei activități, rezultă că operațiunea de conectare a firului metalic torsadat din MDF care face legătura cu cablul de legătură internă aferent HDF-ului furnizorului acceptor durează 15 minute. Această operațiune este urmată de testele de acceptanță, care durează 180 de minute. Astfel, apreciem că nu este necesară extinderea termenului maxim de întrerupere a serviciului furnizat abonatului de maxim 5 ore.

Un furnizor a solicitat clarificări referitoare la termenele $T_p=10$ zile și $T_6=30$ zile, termene în care portarea trebuie să fie realizată.

Termenul în care portarea trebuie să fie realizată este, conform Deciziei președintelui ANRC nr. 144/2006, de 10 zile lucrătoare (T_p). Sunt situații în care conectarea unui abonat nou (portat sau nu) de către un furnizor se realizează într-un termen mai lung sau sunt situații când abonatul poate solicita o anumită zi pentru realizarea portării, într-un termen mai lung. În cadrul grupului de lucru s-a stabilit că acest termen să nu poată depăși 30 de zile (T_6).

Prin urmare, în formularul-tip al cererii de portare se poate stabili un termen de realizare a portării mai mare de 10 zile lucrătoare, situație în care se va menționa cine a solicitat acest termen (furnizorul sau abonatul). Intervalul de portare este de 3 zile, situat de regulă între ziua a 7-a și ziua a 9-a de la depunerea cererii, dar poate fi stabilit mai târziu numai în astfel de situații.

În ceea ce privește intervalul de portare (9-13 sau 14-18) și numărul minim de portări pe zi (250), așa cum au fost stabilite pentru portarea numerelor nongeografice pentru servicii de telefonie mobilă, un furnizor consideră că acestea sunt insuficiente pentru derularea cu succes a procesului de portare și solicită revizuirea lor.

Atât ferestrele de portare, stabilite pe baza programul de lucru comunicat de furnizori, cât și capacitatea inițială de portare pe care trebuie să o asigure un FD au fost subiecte dezbătute în cadrul grupului de lucru, iar proiectul de decizie reflectă aceste dezbateri. Menționăm că numărul minim al cererilor de portare procesate zilnic de către un FD este valabil numai pentru primul trimestru după implementarea portabilității numerelor, proiectul deciziei stabilind obligația creșterii progresive a capacității de procesare, în funcție de numărul de cereri care au fost refuzate.

S-a solicitat stabilirea unei formule de calcul a valorii de creștere a capacității de procesare. Reanalizând propunerea inițială din proiect am constatat că pot apărea interpretări diferite. Dispozițiile din proiectul de decizie au fost reformulate astfel „*Toți furnizorii de servicii de telefonie destinate publicului au obligația de a crește trimestrial capacitatea minimă de procesare cu o valoare egală cu media zilnică a solicitărilor respinse din motive de depășire a capacității de procesare calculată în primele două luni ale trimestrului anterior.*”

18. Furnizarea de rapoarte de către BDC

Un furnizor solicită includerea în proiectul deciziei a unei prevederi care să stipuleze că rapoartele standard sau la cerere vor fi puse la dispoziția furnizorilor cu titlu gratuit. Considerăm că în prezent nu putem stabili o astfel de obligație. Modalitatea de finanțare a OpBDC va fi stabilită ulterior.

19. Asigurarea accesului la BDC

Se propune eliminarea posibilității de a utiliza soluții de comunicație M2M diferite de protocol SOAP cu transfer de fișiere XML.

Având în vedere că soluția de comunicație se referă la relația dintre fiecare furnizor și BDC și că în proiect există posibilitatea utilizării și a altor soluții nu considerăm că este necesar să existe o astfel de limitare.

20. Funcția de facturare

S-a solicitat ca sumele anuale facturate pentru operarea și întreținerea BDC să nu depășească în niciun caz 10% din costul inițial de achiziție a BDC.

Așa cum am menționat, modul de finanțare a operării BDC va fi stabilit ulterior, și va fi agreat cu furnizorii la momentul respectiv.

21. Costurile furnizorilor de rețele și servicii de comunicații electronice

Un furnizor propune revizuirea de către ANRCTI a costurilor FD cu portarea unui număr, astfel încât acestea să fie în concordanță cu costurile asociate portării practicate în statele membre ale Uniunii Europene.

Nivelurile maxime ale costurilor de portare pentru un număr au fost analizate în cadrul procedurii de consultare la Decizia președintelui ANRC nr. 144/2006. Prin urmare, nu mai este necesară reanalizarea acestei observații.

Se consideră că ANRCTI trebuie să definească costurile asociate portabilității numerelor, deoarece introducerea oricăror noi tarife are un impact major asupra sistemelor de facturare (tariful pentru accesarea bazei de date este de obicei pe apel și nu pe minut).

În conformitate cu prevederile proiectului, tarifele de terminare și de tranzit sunt cele negociate și stabilite în cadrul acordurilor de interconectare dintre părți sau, în cazul operatorilor cu putere semnificativă pe piețele relevante specifice cărora le-au fost impuse obligații de fundamentare a tarifelor în funcție de costuri, cele impuse de către ANRCTI.

De asemenea, tariful care reflectă utilizarea funcțiilor de portabilitate va fi stabilit prin negociere între părți și va fi inclus în acordul de interconectare dintre furnizori. În cazul în care un operator utilizează metoda de rutare OR și nu agreează cu ceilalți operatori un tarif pentru accesarea bazei de date, atunci acest operator se poate adresa ANRCTI în vederea stabilirii acestui tarif. În acest moment, ANRCTI nu are suficiente informații referitoare la costurile aferente furnizării acestui serviciu în vederea stabilirii acestuia.

22. Tarifarea utilizatorilor finali

Un furnizor consideră că prevederea care permite ANRCTI să poată interveni în stabilirea tarifelor pe piața cu amănuntul între furnizori și abonați excede directivelor europene, iar formularea „tarife accesibile” este foarte vagă atât timp cât nu se precizează pe baza căror criterii va decide ANRCTI dacă tarifele sunt accesibile sau nu.

În conformitate cu prevederile art. 28 alin. (3) din Legea nr. 304/2003 pentru serviciul universal și drepturile utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile de comunicații electronice, cu modificările și completările ulterioare, ANRCTI are posibilitatea de a impune obligații specifice pentru ca sumele datorate de abonați pentru acest serviciu să fie accesibile. Această atribuție este în spiritul unuia din obiectivele majore ale ANRCTI, respectiv protejarea utilizatorilor finali, și permite ANRCTI să intervină în situația în care tarifele solicitate de către operatori pentru portabilitatea numerelor nu sunt accesibile.

De altfel, chiar în conformitate cu prevederile Directivei 2002/22/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind serviciul universal și drepturile utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile de comunicații electronice (Directiva privind serviciul universal), autoritatea de reglementare trebuie să se asigure că tarifele directe aplicate abonaților pentru portarea numărului nu descurajează utilizarea acestei facilități.

Astfel, în cazul în care utilizatorii finali vor reclama la ANRCTI nivelul ridicat al acestor tarife, ANRCTI va declanșa o serie de investigații care vor viza printre altele comparații cu tarife similare de pe alte piețe europene, analize ale costurilor furnizării serviciului către utilizatorii finali etc. În cazul în care va constata că tarifele solicitate de către operatori nu țin seama de costurile punerii la dispoziție a serviciului, ANRCTI are posibilitatea de a dispune măsuri în vederea remedierii acestei situații, așa cum am precizat, de altfel, și în sinteza observațiilor la Decizia președintelui ANRC nr. 144/2006.

Un alt furnizor propune ca ANRCTI să se asigure că apelul către un număr portat nu va avea un cost superior celui practicat către un număr din rețeaua de origine, astfel încât utilizatorii finali să nu fie afectați, iar în alte observații transmise se solicită să nu existe tarife diferențiate pentru apelurile către numere portate.

În conformitate cu prevederile prezentei decizii, există două opțiuni de tarifare a utilizatorilor finali pentru apelurile către un număr portat:

a) tarifarea în funcție de numerotație – în acest caz, tariful va rămâne neschimbat în urma portării numărului (ca și când numărul nu ar fi fost portat);

b) tarifarea în funcție de rețea – tariful datorat de utilizatorul final care originează apelul se va modifica la nivelul tarifului către rețeaua FA.

Proiectul de decizie nu impune furnizorilor aplicarea uneia din cele două metode și nici practicarea unor tarife diferențiate, FO putând stabili metoda de tarifare pe care o utilizează, dar având obligația de a informa utilizatorii cu privire la tarifele practicate.

23. Obiectivele privind calitatea procesului de portare

Referitor la disponibilitatea BDC, se propune ca aceasta să fie 99,99%, în loc de 99,95% și, în niciun caz, 99,5%, așa cum se precizează în caietul de sarcini al licitației pentru achiziționarea BDC. Având în vedere că acest proiect a făcut parte din Specificația tehnică a licitației pentru selectarea furnizorului BDC, s-a menținut în proiectul de decizie disponibilitatea BDC de 99,95%.

24. Informarea utilizatorilor finali cu privire la procesul de portare a numerelor

Proiectul de decizie prevedea afișarea în locuri vizibile, la oficiile comerciale ale furnizorului, a cererii de portare și a procedurii de depunere și de validare a cererii de portare. S-a primit observația că afișarea acestor documente nu este posibilă datorită cantității informațiilor și faptului că design-ul fiecărui sediu este bazat pe un concept definit, care nu poate fi modificat. Pentru a oferi mai multe posibilități furnizorilor pentru informarea utilizatorilor finali, în proiect au fost incluse modalități alternative de informare.

25. Informarea utilizatorilor cu privire la tarifele practicate pentru apelurile realizate către numerele portate

În comentariile transmise se propune ca obligația furnizorilor care originează apeluri către numere din PNN de a informa utilizatorii finali cu privire la furnizorul care oferă serviciul prin intermediul unui număr portat (FA) și la tariful apelului către un număr portat

să fie aplicată numai atunci când tariful unui apel către un număr portat este mai mare decât tariful unui apel către un număr care aparține rețelei donoare.

ANRCTI consideră că lipsa de informare a utilizatorilor finali în ceea ce privește tarifele care le vor fi percepute în cazul apelării unor numere portate poate descuraja atât implementarea portabilității numerelor, cât și efectuarea de apeluri, atunci când nu cunosc dacă numărul este portat sau nu, prin urmare, nu știu tarifele care le vor fi percepute. Atât în perioada de consultare la acest proiect, cât și în diferite solicitări transmise ANRCTI cu privire la portabilitatea numerelor, numeroși utilizatori finali au solicitat să existe o metodă sigură de informare, la fiecare apel. Aceste probleme sunt determinate, în principal, de faptul că, în România, apelurile în rețea sunt tarificate în mod diferit de apelurile în afara rețelei.

În ceea ce privește modalitatea de informare a utilizatorilor finali referitoare la tariful apelurilor către numere portate, furnizorii de servicii de telefonie destinate publicului au obligația de a pune la dispoziția utilizatorilor finali informații referitoare la:

- a) furnizorul care oferă servicii prin intermediul unui anumit număr portat (FA);
- b) tariful unui apel către un număr portat.

Aceste informații vor fi puse la dispoziția utilizatorilor finali în mod gratuit prin intermediul unui serviciu de relații cu clienții privind portabilitatea numerelor, în scris și prin publicarea pe pagina de internet. Furnizorii pot utiliza și alte mijloace de informare (ex. serviciul de informații furnizat prin SMS). Serviciul de relații cu clienții va fi disponibil cel puțin 40 de ore pe săptămână, în cazul furnizorilor de servicii de telefonie destinate publicului care utilizează metoda de rutare ACQ, și 24 de ore pe zi, 7 zile pe săptămână, în cazul furnizorilor de servicii de telefonie destinate publicului care utilizează metoda de rutare OR.

Referitor la faptul că ANRCTI poate impune furnizorilor care originează apeluri obligația de a informa utilizatorii finali la fiecare apel către numere portate, un furnizor a formulat solicitarea de a se preciza că această obligație va putea fi impusă numai furnizorilor care nu utilizează mijloace de informare suficiente, nu și celor care asigură informarea corectă a utilizatorilor finali. Un alt furnizor a solicitat eliminarea din proiectul deciziei a posibilității ca ANRCTI să impună această obligație.

Prevederile referitoare la informarea utilizatorilor cu privire la apelurile originate către numerele portate au fost dezbătute și la momentul elaborării Deciziei președintelui ANRC nr. 144/2006. Astfel, ANRCTI are ca obiectiv principal protejarea drepturilor utilizatorilor finali. Pentru atingerea acestui obiectiv, în urma analizării observațiilor transmise la acest proiect, și pentru a nu descuraja implementarea portabilității numerelor și realizarea apelurilor către numere portate, ANRCTI a luat măsura de a obliga furnizorii care originează apeluri care utilizează metoda de rutare ACQ să transmită un mesaj vocal la fiecare apel originat către un număr portat, mesaj care va conține cel puțin informații cu privire la rețeaua de destinație a apelului, în cazul în care tariful apelului practicat către numărul portat este mai mare decât tariful apelului care ar fi fost practicat dacă numărul nu ar fi fost portat. Abonații care originează apeluri către numere portate au dreptul să renunțe la această opțiune la fiecare apel sau pot solicita ca această opțiune să nu le fie furnizată.

26. Procedura de modificare și completare a condițiilor tehnice și comerciale

Se propune ca documentația tehnică detaliată a furnizorului BDC, care va fi realizată în conformitate cu condițiile tehnice și comerciale, să fie pusă la dispoziția furnizorilor ce au obligația de a implementa portabilitatea numerelor.

Observația a fost considerată justificată, prevederile proiectului deciziei fiind modificate astfel: „*Documentația tehnică detaliată a furnizorului BDC va fi realizată în conformitate cu condițiile tehnice și comerciale și va fi pusă la dispoziția furnizorilor*”.

S-a solicitat și ca înainte de a supune spre aprobare președintelui ANRCTI o modificare a condițiilor tehnice și comerciale, modificarea respectivă să fie supusă consultării publice, iar termenul de implementare să fie de 9 luni, calculat din momentul ultimei modificări.

În conformitate cu prevederile art. 50 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 79/2002, ANRCTI are obligația de a supune consultării publice toate măsurile cu impact semnificativ pe piață pe care intenționează să le adopte și să aibă în vedere la definitivarea măsurii observațiile transmise.

Modificările pot fi solicitate după implementarea portabilității numerelor și, în această situație, va fi necesară modificarea deciziei prin care se adoptă condițiile tehnice și comerciale. Termenul de implementare a modificărilor propuse va fi analizată de la caz la caz. Acest termen nu este același cu cel de 9 luni stabilit pentru implementarea portabilității.

27. Configurațiile de referință pentru rutarea apelurilor

A. FO utilizează metoda de rutare ACQ (figura 33)

În urma observațiilor primite ultimul alineat a fost modificat astfel: „*FT va adăuga indicativul de identificare a rețelei din care se originează apelul (17xy) în parametrul CdPN din mesajul IAM iar, la interfața de interconectare PI2, parametrul CdPN din IAM(4) va conține indicativul de identificare a rețelei și informația de rutare (17xy+RN+DN), în măsura în care se prevede astfel în acordul de interconectare.*”

De asemenea, în fig.33 și în explicația acestei figuri, textul „IAM(5)” a fost înlocuit cu „IAM (4)”.

B. FO utilizează metoda de rutare OR (figura 34)

Au fost semnalate anumite neconcordanțe între notațiile din figura 34 și textul care descrie conținutul parametrului CdPN din mesajele IAM, dar și o inconsecvență în modul de prezentare a textului.

Observația este considerată justificată și au fost făcute corecțiile propuse. Parametrul CdPN va avea următorul conținut:

CdPN(IAM2)=ND

CdPN (IAM4)=DN sau CdPN (IAM4)=17xy+DN

CdPN(IAM6)=RN+DN sau CdPN (IAM6)=17xy+RN+DN

De asemenea a fost acceptată și propunerea ca ultimul paragraf să fie completat astfel: „*La interfața cu FA, indicativul de identificare al rețelei de origine va fi păstrat, în măsura în care condițiile tehnice din rețeaua respectivă o permit.*”

28. Conținutul mesajelor transmise în cadrul proceselor administrative

În cadrul observațiilor primite se propune:

- înlocuirea câmpului „*cod SIM*” din mesajul CPF cu „*Serie SIM*”;

- stabilirea aceluiași conținut al parametrului „*Cont abonat (CA)*” din mesajul electronic CPF cu cel al câmpului respectiv din formularul cererii de portare, și anume „*Cod client*”.
- creșterea numărului minim de caractere pentru parametrul „*Cod client*” de la 10 la 14.

Aceste observații au fost considerate justificate și vor fi avute în vedere la definitivarea acestei anexe împreună cu furnizorul BDC, urmând a fi reintrodusă ulterior în condițiile tehnice și comerciale.

Un furnizor propune ca mesajul de stopare a procesului de portare din motive tehnice de către FD (SPP) să conțină un câmp adițional de comentarii care să descrie cauza care a generat această decizie.

Având în vedere că această informație poate fi utilă în toate situațiile în care se transmite mesajul SPP, am considerat propunerea ca fiind justificată, iar în mesajul SPP a fost adăugat un câmp nou „Descriere cauză stopare”.

ANRCTI propune ca anexele 3 și 4 să fie definitive în colaborare cu furnizorul BDC și să fie incluse ulterior în CTC împreună cu alte modificări ce se vor dovedi necesare pe parcursul implementării BDC.